

- Det foreslås, at dommere fra Højesteret, landsretterne og Sø- og Handelsretten kun må udpeges til et offentligt eller privat råd eller nævn, hvis udpegningen af en sådan dommer er bestemt ved lov, eller det er godkendt af Bibeskæftigelsesnævnet, at hvervet skal varetages af en dommer. Det foreslås samtidig, at udpegnings af de enkelte dommere til de typer af bibeskæftigelse, der indebærer tvistløsning uden for domstolene, skal foretages af de pågældende dommers retspræsident eller af en anden dommer, som en retspræsident har bemyndiget hertil.
- Det foreslås, at det fortsat er vedkommende retspræsident, der fører tilsyn med den enkelte dommers bibeskæftigelse og biindtægter, men at Bibeskæftigelsesnævnet skal træffe beslutning om konsekvenserne, hvis en dommers indtægter overstiger loftet.

Lovforslaget bygger på betænkning nr. 1465/2005 fra udvalget om dommers bibeskæftigelse (herefter »betænkningen« og »udvalget«). Lovforslaget svarer i al væsentlighed til forslaget fra udvalgets flertal.

2. Gældende ret om dommers bibeskæftigelse

Retsplejelovens §§ 47, 47 a og 47 b indeholder særlige regler om dommers bibeskæftigelse. Endvidere er dommere omfattet af den almindelige bestemmelse i tjenestemandslovens § 17 om en tjenstemands beskæftigelse ved siden af hovedstillingen.

2.1. Reglerne om dommers bibeskæftigelse i retsplejeloven indeholder en generel tilladelsesordning i § 47, jf. pkt. 2.1.1 nedenfor, en generel indberetningsordning i § 47 a, jf. pkt. 2.1.2 nedenfor, samt en konkret indberetnings- og tilladelsesordning i § 47 b, jf. pkt. 2.1.3 nedenfor.

De gældende regler i retsplejeloven blev vedtaget ved lov nr. 402 af 26. juni 1998 om ændring af retsplejeloven mv. på baggrund af anbefalinger om dommers bibeskæftigelse afgivet af Domstolsudvalget i betænkning nr. 1319/1996 og trådte i kraft den 1. juli 1999. Ved lovændringen blev den allerede gældende generelle tilladelsesordning i retsplejelovens § 47 videreført uden væsentlige ændringer.

Reglerne administreres i praksis af Præsidentrådet (dvs. retspræsidenterne i Højesteret, Østre Landsret, Vestre Landsret og Sø- og Handelsretten samt retspræsidenterne ved byretterne i København, Århus, Odense, Ålborg og Roskilde), der har offentliggjort flere notater om reglernes håndtering i praksis, jf. nærmere nedenfor under pkt. 2.1.1-2.1.3.

2.1.1. Efter retsplejelovens § 47 kan en dommer kun med tilladelse af Præsidentrådet have fast ind-

tægtsgivende beskæftigelse ved siden af hovedstillingen.

Tilladelseskravet i § 47 omfatter kun dommers *faste bibeskæftigelse*. Dette indebærer, at bibeskæftigelsen må have en vis varig karakter. Bibeskæftigelse, der består i hverv af lejlighedsvis eller enkeltstående karakter, f.eks. medlemskab af ad hoc voldgiftsretter, kræver derimod ikke tilladelse.

Endvidere er det *indtægtsgivende bibeskæftigelse*, der kræver tilladelse. Efter ordlyden af § 47 skal der gives tilladelse til enhver fast indtægtsgivende bibeskæftigelse. Bestemmelsen er dog efter fast praksis fortolket således, at hverv, som ifølge loven skal indehaves af dommere, ikke er omfattet af tilladelseskravet. Som eksempler på sådanne hverv kan nævnes Advokatnævnet, Flygtningenævnet, Tjenestemandsrådet og Valgbarhedsnævnet.

Det er således kun en del af den samlede bibeskæftigelse, der varetages af dommere, der i dag kræver tilladelse.

En dommer, som ønsker at påtage sig fast indtægtsgivende bibeskæftigelse, indgiver en ansøgning til Præsidentrådet. Præsidentrådet bestemmer herefter, om dommeren kan påtage sig den ansøgte bibeskæftigelse. Præsidentrådet har i et notat om dommers bibeskæftigelse fra marts 2002, der er offentligt tilgængeligt på domstolens hjemmeside på internettet (www.domstol.dk – under Præsidentrådets oversigt over dommernes indberetninger om indtægtsgivende bibeskæftigelse i 2001), redegjort for dets praksis vedrørende tilladelse til bibeskæftigelse. I notatet anføres, at det helt afgørende kriterium, som Præsidentrådet lægger til grund ved afgørelser efter § 47, er vurderingen af, om en ansøgt bibeskæftigelse kan give anledning til habilitetsmæssige problemer eller på anden måde efter sin art ikke vil være forenelig med dommerhvervet. Det anføres endvidere, at også spørgsmålet om den ansøgte beskæftigelses omfang i forhold til hovedstillingen kan inddrages i rådets overvejelser. Dette kan være aktuelt, hvis omstændighederne på forhånd giver grundlag for at antage, at bibeskæftigelsen kan have negativ indflydelse på arbejdet i hovedstillingen. Spørgsmålet bør i givet fald drøftes mellem dommeren og vedkommende præsident forud for rådets stillingtagen.

I notatet nævnes endvidere enkelte kategorier af hverv, der rejser betænkeligheder af en sådan karakter, at afslag i almindelighed må forventes. Der er således bl.a. fast praksis for at meddele afslag til ansøgninger om medlemskab af bestyrelser eller andre ledelsesorganer i erhvervsdrivende virksomheder.